

AVROTROS VRIJDAG CONCERT

23 OKTOBER
2026

Meesterpianisten
**Thomas Beijer en
Hannes Minnaar**

Welkom bij het AVROTROS Vrijdagconcert

Al decennialang luidt het AVROTROS Vrijdagconcert het weekend muzikaal in, zowel in TivoliVredenburg als in huiskamers door het hele land via NPO Klassiek. Er klinkt een rijke variatie aan klassieke meesterwerken, onbekende parels van bekende componisten, Nederlandse muziek en spannende premières.

Naast de vaste bespelers, het Radio Filharmonisch Orkest en het Groot Omroepkoor, is er een keur aan gastoptredens van andere Nederlandse toporkesten en ensembles met bekende nationale en internationale stersolisten.

Dit seizoen is Thomas Beijer *artist in residence* bij het AVROTROS Vrijdagconcert. Zijn veelzijdigheid past goed bij de concertreeks: hij is niet alleen een absolute meesterpianist met de prestigieuze Nederlandse Muziekprijs op zak, maar ook componist, schrijver en beeldend kunstenaar. Beijer soleert dit seizoen met het Radio Filharmonisch Orkest, vormt een pianoduo met Hannes Minnaar en speelt kamermuziek met het Animato Kwartet en mezzosopraan Barbara Kozelj. Tijdens dat laatste concert hoort u nieuwe muziek van zijn hand.

In het Vrijdagconcert wordt ook stilgestaan bij de 200ste sterfdag van Beethoven in 2027, met een aantal van zijn mooiste symfonische werken en zijn enige, relatief weinig uitgevoerde oratorium. Andere hoogtepunten in het seizoen zijn het Klassieke Top 400-concert, de Avond van de Balletmuziek en het AVROTROS Filmmuziek-concert: elke klassieke muzikliefhebber kan zijn hart ophalen in het Vrijdagconcert.

Namens AVROTROS, Stichting Omroep Muziek, NPO Klassiek en TivoliVredenburg wensen wij u een seizoen vol muzikale hoogtepunten.

Concertlocatie

TivoliVredenburg
Vredenburgkade 11
3511 WB Utrecht

Kaartverkoop en reserveren

Kaarten koopt u via de kassa van TivoliVredenburg (030 231 45 44) of online (www.tivolivredenburg.nl/avrotros-vrijdagconcert en u krijgt een compleet overzicht). Meer informatie vindt u ook op www.avrotrosvrijdagconcert.nl.

Informatie programmering & reacties

- www.avrotrosvrijdagconcert.nl
- AVROTROS Vrijdagconcert
- avrotrosklassiek
- AVROTROS Klassiek

Postadres

AVROTROS Vrijdagconcert
Postbus 2
1200 JA Hilversum

AVROTROS VRIJDAG CONCERT

VRIJDAG 23 OKTOBER 2026, 20.15 UUR
AVROTROS Klassiek I

TivoliVredenburg Grote Zaal, Utrecht

Meesterpianisten Thomas Beijer en Hannes Minnaar

Thomas Beijer piano
Hannes Minnaar piano

JOHANNES BRAHMS (1833-1897)
Variaties op een thema van Haydn voor 2 piano's, opus 56b (1873)

- Thema. Andante
- Variatie 1. Andante con moto
- Variatie 2. Vivace
- Variatie 3. Con moto
- Variatie 4. Andante
- Variatie 5. Poco presto
- Variatie 6. Vivace
- Variatie 7. Grazioso
- Variatie 8. Poco presto
- Finale. Andante

LEOŠ JANÁČEK (1854-1928)
Het sluwe vosje (1923), Suite samengesteld door Václav Talich (1937), arr. Thomas Beijer

PAUZE

IGOR STRAVINSKY (1882-1971)
Concert voor 2 piano's (1935)

- Con moto
- Notturmo
- Quattro variazioni
- Preludio e Fuga

MAURICE RAVEL (1875-1937)
La valse (1920)

Het gebruik van uw telefoon kan storend zijn voor de musici en andere concertbezoekers. We verzoeken u vriendelijk uw telefoon niet te gebruiken en op vliegtuigstand of uit te zetten.

Dit concert is live te beluisteren via NPO Klassiek, zie ook npoklassiek.nl.
Presentatie: Leonard Evers

KLEURRIJK PIANOFEEST

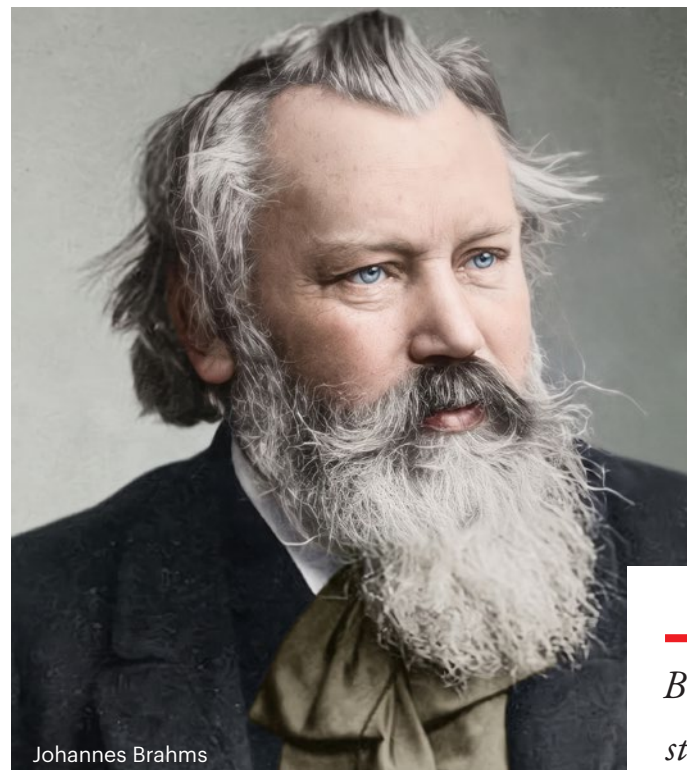
Thomas Beijer en Hannes Minnaar waren studiegenoten bij Jan Wijn. Hun plan om een gezamenlijk recital te geven bleef 15 jaar liggen, maar nu is het zover. Hun programma omvat een onverwoestbare klassieker van Brahms en drie kleurrijke meesterwerken uit de vroege twintigste eeuw, waarvan Ravels *La valse* een ware uitsmijter vormt.

Rijke fantasie

Alle componisten bouwen voort op het werk van hun voorgangers. En soms gebruiken ze openlijk andermans materiaal. **Johannes Brahms** deed het herhaaldelijk: hij schreef variaties op pakkende thema's van diverse componisten. Het principe van zo'n variatiespel is simpel: het thema wordt geciteerd en vervolgens aan een reeks originele metamorfoses onderworpen. Daar kleven risico's aan, want het kan saai worden als er niet genoeg afwisseling in zit; het basismateriaal blijft immers altijd hetzelfde. Maar Brahms was er een meester in, zoals uit zijn *Variaties op een thema van Haydn* blijkt. Steeds weer blaast hij het beginthemaatje nieuw leven in; het blijft herkenbaar, maar je hoort vooral de rijke fantasie van Brahms.

Overigens is de oorsprong van dat basisthema nogal duister. Van Joseph Haydn – een van de grondleggers van de klassieke muziek – is het in elk geval niet, al gingen Brahms en zijn tijdgenoten daar nog van uit. Het deuntje had op dat moment al een lange weg afgelegd. Waarschijnlijk is het oorspronkelijk een Oostenrijks volksliedje dat rond 1800 door een onbekende componist werd uitgewerkt tot een triomfantelijk blazersmuziekje getiteld *Chorale St. Antoni*. Toen het manuscript daarvan zo'n zeventig jaar later opdook, werd het aan Haydn toegeschreven. Brahms maakte er dankbaar gebruik van.

Brahms' *Haydn-variaties* werd vooral bekend in de orkestversie die hij er later van maakte, maar hij schreef het stuk oorspronkelijk voor twee piano's. Dat was voor hem vertrouwd terrein, want hij was een uitstekend pianist en had al heel wat klavierwerken geschreven. 'En in die pianoversie hoor je het duidelijkst hoe sterk het stuk in elkaar zit', zegt Beijer. 'Het is een meeslepend geheel met een fraaie spanningsopbouw. Als je er één variatie uit zou halen, valt het hele

Johannes Brahms

Brahms schreef het stuk oorspronkelijk voor twee piano's.

weefsel uit elkaar.' Brahms is één van Beijers oude liefdes. 'Hij heeft een enorm emotionele, hartstochtelijke inborst, maar die camoufleert hij met een klassieke afstandelijkheid. Zijn muziek is nooit zwelgend of overdreven. Er zitten veel gevoelens in, maar die komen er strak gedoseerd uit. Dit stuk zit vol emotionele ups en downs, maar aanstellerig wordt het nooit.'

Dansende kikkers

Een typische laatbloeiër was **Leoš Janáček**: hij brak pas door bij het grote publiek toen hij de zestig gepasseerd was. Zoals vaker bij originele geesten werd zijn muziek aanvankelijk niet begrepen. 'Volgens zijn tijdgenoten leek het nergens op', zegt Thomas Beijer, 'en dat is precies de kwaliteit ervan. Janáček wist heel goed wat hij deed. Hij kon prima in de stijl van zijn voorgangers Dvořák en Smetana componeren, maar hij wilde iets nieuws.'

Leoš Janáček

‘Bij Janáček is elke noot expressief. Hij kan met een paar noten ontzettend veel doen.’

Janáček liet zich inspireren door volksmuziek uit Moravië, een relatief onbekende regio in het oosten van Tsjechië.

Maar de belangrijkste reden waarom hij zo ‘anders’ klinkt is dat hij zijn muziek vaak modelleerde naar spreektaal, waardoor zijn thema’s en melodieën vaak vreemde ritmes en accenten hebben. Zijn opera’s zitten er vol mee.

Het sluwe vosje – de Tsjechische titel laat zich vertalen als ‘Vosje Puntoor’ – is een speels, sprookjesachtig operaatje over een jonge vrouwtjesvos die het hart van een boswachter steelt. Hij probeert haar te domesticeren maar ze ontsnapt. Nadat ze is getrouwd met een vossenmannetje en een gezin heeft gesticht, wordt ze door een stroper gedood. De treurende boswachter vindt troost bij de andere dieren in het bos: het leven gaat door.

De Tsjechische dirigent Václav Talich stelde in 1937 uit de opera een orkestsuite samen die bijna alle muziek van de eerste akte omvat. Beijer, die daarvan een piano-arrangement maakte, kende die suite eerder dan de opera. ‘Ik werd meteen die muziek in getrokken, die is zó sfeervol. Ik wist toen nog niet eens dat het gaat over dansende

kikkers en muggen die op de neus van een boswachter gaan zitten. Bij Janáček is elke noot expressief. Hij kan met een paar noten ontzettend veel doen: een kort theemaatje komt in allerlei gedaanten terug, als melodie, als baslijn, in spiegelbeeld. Heel bijzonder is ook dat je hem nergens op bekende foeftjes en clichés kunt betrappen. Dat heeft hij gemeen met Maurice Ravel.’

Machinetijdperk

Igor Stravinsky is één van de weinige twintigste-eeuwse componisten die het tot publieksliefeling schopte, al is dat vooral vanwege zijn vroege werken. In zijn lange leven had hij een wonderlijk vermogen om zichzelf voortdurend te vernieuwen. Zijn carrière begon in het oude Rusland van de tsaar; ze eindigde in 1971, dus na het uiteenvallen van The Beatles. Daartussen lag een periode van oorlogen, machtsverschuivingen en volksverhuizingen. De omstandigheden joegen Stravinsky zelf van Rusland naar Frankrijk, Zwitserland en Los Angeles. Al die onrust zou op andere componisten verlammend gewerkt hebben. Stravinsky werd er juist door gestimuleerd: hij veranderde steeds weer van componeerstijl zonder zijn persoonlijkheid te verliezen. En bij elke koerswijziging kreeg hij kritiek, want zijn liefhebbers wilden meer van hetzelfde. Maar Stravinsky was nu eenmaal niet het soort componist dat op succesformules wilde voortbouwen; hij wilde zichzelf scherp houden.

Het *Concert voor 2 piano’s* voltooide hij in 1935; het eerste deel had hij vier jaar eerder al geschreven. Het uitgangspunt was een stuk dat klonk als een pianoconcert. Maar in Zuid-Frankrijk – zijn toenmalige woonoord – waren geen orkesten die het zouden willen spelen, dus werd het een werk voor twee piano’s dat hij met zijn getalenteerde zoon Soulima kon uitvoeren. Zelf beschouwde hij het als één van zijn favoriete composities.

De vormopbouw – inleiding, tussenspel, een thema met variaties en een fuga – grijpt terug op muziek uit vroeger eeuwen; Stravinsky was een groot bewonderaar van componisten uit de barok. Maar daarbinnen dringen twintigste-eeuwse elementen zich op. Vloeiende lijnen ontbreken, melodieën breken abrupt af, knisperende ‘foute’ noten zijn gul rondgestrooid. Daarnaast hebben bijna alle delen de obsessieve, hamerende motoriek die sinds de jaren twintig bij veel componisten favoriet was geworden: het machinetijdperk was aangebroken.

Volgens Beijer wordt dit stuk veel te weinig uitgevoerd. ‘Het is totaal onromantisch, zoals altijd bij Stravinsky. Maar het is zo griezelig knap gemaakt. Er zitten veel passages in waarbij ik moet gniffelen; het is muziek die je steeds op het verkeerde been zet. Deel twee, een

Maurice Ravel

'nachtstuk', lijkt bijna een parodie. Als Stravinsky een triller voorschrijft schiet die een totaal onverwachte kant op. Heel curieus is ook het derde deel, een reeks van vier variaties. Maar variaties op wat? Stravinsky zet geen beginthema neer, hij begint meteen te variëren.'

Supernova

'Te midden van wervelende nevelslierten duiken walsende paren op. De wolken lossen op en oplichtende kroonluchters onthullen een balzaal vol dansende mensen. Een keizerlijk paleis, rond 1855.' Met deze woorden, afgedrukt in de partituur van *La valse*, bracht **Maurice Ravel** zijn publiek meteen in een feestelijke én nostalgische sfeer. Wat hij er niet bij schreef was dat het feestje flink uit de hand loopt. Voor de doorgaans onderkoelde en fijnzinnige Ravel is het een buitengewoon explosief stuk.

De componist had al jaren het plan voor een hommage aan Johann Strauss, de 'koning van de Weense wals'. Maar hij begon er pas serieus mee toen hij een compositie-opdracht kreeg van Sergej Diaghilev, leider van een wereldvermaard balletgezelschap en aanjager van heel wat spraakmakende composities. Voor hem had Ravel eerder een ballet geschreven en *La valse* had een waardige opvolger moeten worden. Maar het tweetal kreeg ruzie voor de productie tot stand kwam. Geen ramp, zo bleek spoedig: het stuk had helemaal geen ballet nodig en was effectief genoeg in de concertzaal, zowel in orkestvorm als in de versie voor twee piano's. Het onmiddellijke succes had alles te maken met de tijdgeest. Het was 1920, de Eerste Wereldoorlog was juist beëindigd en van de vroegere Weense glorie was weinig meer over. Dat gaf de muziek een extra lading: wat begint als een elegant dansfeest groeit geleidelijk uit tot een bizarre orgie van klank en hysterische walsritmes. Het slot klinkt als totale destructie. Zelf ontkende Ravel dat het stuk een symbolische lading had – hij had al vóór de oorlog een idee van de opzet – maar het blijft muziek die over ontsporing gaat. Beijer vergelijkt het met een supernova: 'Het klinkt als een stralende ster die uiteindelijk bezwijkt onder zijn eigen gewicht en met een enorme knal explodeert.'

TEKST: MICHEL CLEIJ

*Voor de doorgaans
onderkoelde en
fijnzinnige Ravel is
het een buitengewoon
explosief stuk.*

Uitvoerenden

Thomas Beijer piano

Thomas Beijer (1988) is een van de meest interessante Nederlandse pianisten van zijn generatie. Begin 2022 ontving hij de Nederlandse Muziekprijs, de hoogste Nederlandse onderscheiding voor buitengewoon getalenteerde musici. De jury noemt Beijer een 'uomo universale': een alleskunner. Hij is actief als componist, arrangeur, improvisator, presentator, tekenaar, animatiefilmmaker, artistiek leider. Ook is hij schrijver: in 2017 verscheen zijn debuutnovelle *Geen jalapeños* gevolgd door zijn literaire non-fictieboeken *Zonder muziek is het leven een vergissing* (2020) en *Zolang de muziek klinkt* (2023). Maar bovenal is Beijer een 'once in a lifetime' kamermusicus en pianosolist.

Uit het juryrapport van de Nederlandse Muziekprijs: 'Met zijn pianistische kwaliteiten als kern, waait Thomas Beijer met alle gemak uit naar verschillende uitingsvormen. Als luisteraar hoor je een begaafde en virtuoze pianist, maar Beijer verstaat daarnaast ook de kunst om de gedachtewereld van een componist, een zielsverwant, tot leven te wekken. Hij speelt het werk, maar laat ook het verhaal daarachter horen. Hieruit blijkt niet alleen zijn liefde voor de muziek, maar ook zijn toewijding en grote inlevingsvermogen.' Thomas Beijer is dit seizoen artist in residence van het AVROTROS Vrijdagconcert.

Hannes Minnaar piano

Pers en publiek beschrijven Hannes Minnaar (1984) als een pianist die de essentie van de muziek weet over te brengen. Ze prijzen zijn spontaniteit, natuurlijk spel en ongedwongenheid, die niet in oppervlakkigheid verzandt. Minnaar kreeg erkenning bij onder andere de Koningin Elisabethwedstrijd in 2010. In 2016 kreeg hij de Nederlandse Muziekprijs uitgereikt. In 2019 was hij de eerste Nederlander in twintig jaar die een recital gaf in de serie 'Meesterpianisten' in Het Concertgebouw.

Minnaar treedt als solist en met orkest op in heel Europa en daarbuiten. Tevens is hij een gepassioneerd kamermusicus, onder andere in het Van Baerle Trio, dat hij met Maria Milstein en Gideon den Herder oprichtte. Zijn opname van Beethovens *Keizersconcert* met het Nederlands Symfonieorkest en Jan Willem de Vriend werd verkozen tot aanbevolen opname door het BBC Radio 3-programma *Building a Library*. Ook zijn solo-cd's worden lovend ontvangen. Over zijn debuut-cd met werken van Rachmaninov en Ravel schreef Gramophone: 'Hij is een overtuigend klankschilder en een vurig romanticus. Een natuurtalent met een gedurfde inslag.' Over *Nox*, zijn cd met werken van Schumann, Ravel en een speciaal gecomponeerde cyclus van Robert Zuidam, schreef *Het Parool*: 'Minnaar voegt zich in het rijtje met de grote pianisten van onze tijd.' Zijn opname van Bachs Goldbergvariaties kreeg eveneens veel bijval, waaronder een Diapason d'Or. Hannes was in seizoen 2023-2024 artist in residence van het AVROTROS Vrijdagconcert.

AVROTROS

SPRINGPLANK VOOR TOPTALENT

Zonder publiek geen muziek.
En zonder podium geen nieuwe
topmusici. Daarom zet AVROTROS
zich in voor het aanstormende
klassieke muzikalent van Nederland.

Met talenttraject VIRTUOOS geven wij hen een
podium op radio en tv en nemen we hun debuut-cd
op. Maar dat kunnen we niet alleen. Voor €15,- per jaar
steunt u het talenttraject en ontvangt u drie keer per
jaar magazine VIRTUOOS, inclusief debuutalbum.

Sta mee aan de basis van de nieuwste
generatie topmusici en word VIRTUOOS-lid!

— Kijk op: avrotros.nl/virtuooos

STEUN
TALENTTRAJECT
VIRTUOOS

AVROTROS

WORD LID
15,-
PER JAAR
3X MAGAZINE
+ CD

De opmaat naar het
AVROTROS Vrijdagconcert!

PODCAST

Prelude

Goed voorbereid naar het AVROTROS
Vrijdagconcert? In de podcast **Prelude**
vertelt presentator Leonard Evers je
iedere week meer over het aankomende
concertprogramma. Met gasten en
muziekfragmenten kom je alvast in de
stemming voor het concert dat vrijdag klinkt
in TivoliVredenburg én op NPO Klassiek.
Je luistert **Prelude** via de gratis app van NPO
Luister of via je favoriete podcast-app.

Luister hier

AVROTROS

npo
klassiek

Volgende CONCERTEN

VRIJDAG 30 OKTOBER 2026, 20.15 UUR
TivoliVredenburg, Utrecht

Residentie Orkest met
Sjostakovitsj' Tiende

Residentie Orkest
Yutaka Sado dirigent
Paul Huang viool

COPLAND Fanfare for the Common Man
BARBER Vioolconcert
SJOSTAKOVITSJ Symfonie nr. 10

bestel
hier

VRIJDAG 6 NOVEMBER 2026, 20.15 UUR
TivoliVredenburg, Utrecht

Stabat Mater
van Rossini

Radio Filharmonisch Orkest
Groot Omroepkoor
Edward Gardner dirigent
Ines Kaun koordirigent
Emily Pogorelc sopraan
Ekaterine Buachidze mezzosopraan
Edgardo Rocha tenor
Giorgi Manoshvili bas

BUSONI Berceuse élégiaque
STRAUSS Tod und Verklärung
ROSSINI Stabat Mater

bestel
hier

COLOFON | PROGRAMMERING: Jorinke van Deelen | PRODUCTENT: Jacinta Wetzer | CREATIEF PRODUCTENT Karsten Stouten |
LICHTONWERP Uri Rapaport | PROGRAMMATOELICHTING: Michiel Cleij REDACTIE: Alexander Klapwijk / Pieter Peverelli |
FOTOGRAFIE: Marco Borggreve, Casper Rila | ART DIRECTION: Norbert Croonenberg | PRODUCTIEBEGELEIDING: Regalis, Zeist

VRIJDAG 18 SEPTEMBER 2026

Openingsconcert:
Karina Canellakis en
Christian Tetzlaff

Radio Filharmonisch Orkest |
Groot Omroepkoor | Kodály |
Dvořák | Adams

VRIJDAG 25 SEPTEMBER 2026

Philzuid: Le Sacre
Du Printemps

Philzuid | Debussy | Takemitsu |
Stravinsky

VRIJDAG 2 OKTOBER 2026

Mendelssohns Vierde en
Beethovens Tripelconcert

Radio Filharmonisch Orkest |
Van Baerle Trio | Farrenc |
Beethoven | Mendelssohn

VRIJDAG 9 OKTOBER 2026

Klassieke Top 400

Radio Filharmonisch Orkest |
Nationaal Vrouwen Jeugdkoor |
Mozart | J.S. Bach | Wagner |
Rachmaninoff | Fauré |
Beethoven

VRIJDAG 16 OKTOBER 2026

De vier jaargetijden
van Vivaldi

Concertgebouw Kamerorkest |
Mozart | Strauss | Vivaldi

VRIJDAG 23 OKTOBER 2026

Meesterpianisten
Thomas Beijer en
Hannes Minnaar

Brahms | Janáček | Stravinsky |
Ravel

VRIJDAG 30 OKTOBER 2026

Residentie Orkest met
Sjostakovitsj Tiende

Residentie Orkest | Copland |
Barber | Sjostakovitsj

VRIJDAG 6 NOVEMBER 2026

Stabat Mater van Rossini

Radio Filharmonisch Orkest |
Groot Omroepkoor | Busoni |
Strauss | Rossini

VRIJDAG 13 NOVEMBER 2026

Nederlands
Philharmonisch met
Alice Sara Ott

Nederlands Philharmonisch
Beethoven | Respighi

VRIJDAG 20 NOVEMBER 2026

Noord Nederlands Orkest
met Aleksei Volodin

Noord Nederlands Orkest |
Meredith | Rachmaninov |
Nielsen

VRIJDAG 27 NOVEMBER 2026

Radio Filharmonisch
Orkest met Thomas Beijer

Radio Filharmonisch Orkest |
Turina | Falla | Jan-Peter de
Graaff

VRIJDAG 4 DECEMBER 2026

Karina Canellakis
dirigeert Mahler 4

Radio Filharmonisch Orkest |
Saariaho | Berg | Mahler

VRIJDAG 11 DECEMBER 2026

Bachs Magnificat

Nederlandse Bachvereniging |
Gregoriaans | W.F. Bach | J.S.
Bach | C.Ph.E. Bach

VRIJDAG 18 DECEMBER 2026

AVROTROS Kerstconcert:
Mozarts Krönungsmesse

Radio Filharmonisch Orkest |
Groot Omroepkoor | Wagenseil |
Tuma | Haydn | Reissiger |
Mozart

WIJZIGINGEN VOORBEHOUDEN

AVROTROS VRIJDAG CONCERT

AVROTROS

{ omroep
muziek

avrotrosvrijdagconcert.nl